

Posamezna številka 1 Din, mesečno, če se sprejema list v uravi, naročnina 4 Din, na dom in po pošti dostavljen list 5 Din. - Celoletna naročnina je 50 Din, polletna 25 Din, četrtletna 13 Din. Cene inšertatom po dogovoru

PONEDELJSKI SLOVENEK

Uredništvo: Kopitarjeva ul. št. 6/117
Telefon št. 2050 in 2996 — Rokopisi se ne vračajo

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6
Poštni ček, račun Ljubljana 15.179.
Telefon št. 2549

Državljska vojna v Grčiji

Stari puntar Venizelos ne da miru

Uporniki so se utaborili na Kreti

Vlada se pripravlja, da bo začela oblegati otok z brodovjem

Venizelos

Gömbös pred padcem

Budimpešta, 3. marca. b. Vedno bolj postaja jasno, da so dnevi Gömbösove vlade šteti. Notranji minister je danes podal ostavko, radi česar se jutri sestane vlada k izredni seji, na kateri bo brez dvoma sklenila, da poda kolektivno demisijo. Potem kakor se vidi, da je grof Bethlen z uspehom dokončal svoje delovanje proti Gömbösu.

Spor z Abesinijo

Rim, 3. marca. AASnoči sta odpluli iz Neapolja v Messino parnika »Campidoglio« in »Antonio Etac«. Na pranicah je vojaški material, 76 častnikov in 554 vojakov, ki bodo nadaljevali vožnjo v vzhodno Afriko.

Napulj, 3. marca. b. Ker se je vreme popravilo, so tudi danes iz južnih italijanskih luk odplule nekatere ladje z vojnimi materialom proti Abesiniji.

Vojna v Južni Ameriki

Pariz, 3. marca. AA. Po vesteh iz Asunciona je glavni generalni štab paragvajske vojske izdal komunikate, da je paragvajsko vojsko uničilo večji sovražni oddelek na bregovih reke Para in pri tej priliki zajelo več sovražnikov in zaplenilo mnogo vojaškega materiala. Komunikate zaključuje, da se sovražnik na vsej fronti umika.

Lloyd George vstopi v vlado

London, 3. marca. c. Lloyd George je danes preseneten vso angleško javnost. MacDonald je poslal pismo, v katerem mu ponuja svoje sodelovanje za rešitev krize. MacDonald mu je odgovoril, da rad sprejema njegovo sodelovanje in da bi bil vesel, če bi ga lahko kmalu sprejel.

223 km na uro

London, 3. marca. AA. Iz Daytona-Beacha poročajo, da je znani avtomobilist Malcolm Campbell danes preskušal svoj avtomobil. Dosegel je naj večjo hitrost 223,463 km na uro.

Kako naj slepi čitajo

Moskva, 3. marca. b. Fizikalnemu inštitutu akademije znanosti v Kijevu se je podvzel letnem naporom delu pod vodstvom akademičarja Goldmannja preseliti v novi problem, kako naj slepi čitajo navadne knjige. Konstruiral je stroj, ki je podoben pisalnemu stroju, s pomočjo katerega se črke in besede na električno-optičnem procesom prenesejo na posebne tipke, ki jih slepci lahko hitro spoznajo. Z prvo poskusi so se zelo dobro obnesli.

Rudarji zahtevajo

Mostar, 3. marca. m. Tu je bil protestni shod rudarjev, na katerem je bila sprejeta resolucija, kjer rudarji zahtevajo od merodajnih činiteljev, da se določi kot minimum delovnih dni v mesecu 29 dni, dnevni zaslužek rudarjev v državnih rudnikih pa naj se zviša za 10 odstotkov. V vseh državnih rudnikih naj se tudi takoj reorganizirajo pravila Bratovskih skladnic, da se življenje rudarjem čim bolj zavaruje. Rudarji so končno izrazili željo in prošnjo, da bi se njihov zaslužki izplačevali vsaj do 15. v mesecu.

Naša razstava knjig v Pragi

Praga, 3. marca. c. Danes je bila tukaj otvorjena češkoslovaška-jugoslovanska razstava knjig. Razstavo je otvoril jugoslovanski poslanik dr. Grižogno. Razstavljene so vse važnejše publikacije obeh držav in pa vsi prevodi jugoslovanskih del v češčino in čeških del, ki so prevedena v jugoslovanske jezike.

Belgrad, 3. marca. m. Po daljšem presledku sta se danes zopet spoprijela znana bokserja Hieber in Ogrizek. Hieber je v 8. rundi podrl Ogrizka s knock-outom.

polnoma svobodne in kako je ureditev njihove usode je urejena, tako, da je lahko za zgled vsej Evropi. To je vendar malo preveč. Predstavniki manjšin smo imeli vtis, kot da je ta ministarova izjava le emično zasramovanje vseh teženj, ki jih manjšine izražajo. Ali hoče avstrijski Heimwehr res sabotirati tisto dobro voljo, ki jo je pokazal krščanski kancler Schuschnigg, da uredi usodo manjšin po načelih krščanske morale. Torej bo le res, kar se govori že dalje časa po Dunaju, da obstoja zares lep krščanski načrt za ureditev manjšinskih vprašanj v Avstriji, a da se Heimwehr, ki je nadvse mogočna ravno na Korškem, kjer je pobrala v svoje vrste vso versko in narodno odpadništvo in vso nemškutarijo, z vsemi silami trudi, da bi izvedbo tega načrta preprečila. Sicer bi si Berger-Waldenegg ne bil upal tako javno govoriti neresnice.

Ing. Sch.

Vse zveze s Kreto so pretrgane. Molh guvernerja upravičuje bojazen, da je ves otok padel v uporniške roke. O tej stvari je Kondilis priznal, da je bil popolnoma neprepučen o gibanju nasprotnikov.

Po vesteh s Kreti je ves otok, ne samo civilno prebivalstvo, temveč tudi vojska in orožništvo, soglasno za Venizelom in uporniki. Vse kaže, da je Venizelos odločen začeti državljansko vojno. Pričujejo, da bo sestavil uporniško vlado na Kreti in da bo s Kreto kot oporišča razširil svojo akcijo na Egejske otočje, na Solun, grško Makedonijo in Trakijo.

Sedaj pa, ko so prišle na Kreto še uporne vojne ladje, se je moč Venizelosa še povečala, ker ima

sedaj sam že nekako svojo državo v Grčiji v svojih rokah. Vse prebivalstvo Kreti je na njegovi strani. Zato je sedaj zelo važno, kakšno stališče bo vlada zavzela proti Kreti. Oborožen napad je skoraj da izključen; sleherna pogajanja pa bodo položaj vladne samo še poslabšala.

General Kondilis je izjavil poročevalcem listov, da je vlada zadosti močna, da uduši vstajsko gibanje. V severno Grčijo so odšle pomožne čete. Na nekaterih važnejših mestih v vojski so na vrat na nos izvršili izpremembe. Egejske otoke bodo branila pred uporniki letala.

Vse bolj se širi prepričanje, da je Venizelos trdno odločen začeti državljansko vojno.

Gospodar položaja na kopnem

Atene, 3. marca. b. Vlada trdi v svojem uradnem komunikatu, da je še vedno gospodar položaja na kopnem, le na morju vstaja še ni zadušena. Vojna sodišča že delujejo s polno paro in vsi znaki kažejo, da bo takoj izrečenih in tudi izvršenih mnogo smrtnih obsodb. Na glavnem trgu so bile danes velike manifestacije za vlado, na katerih je zahtevalo ljudstvo smrt za vse voditelje opozicije, zlasti pa je ljudstvo zahtevalo glavi Venizelosa in Plastirasa, ki so ga splošno začeli imenovati poklitenega izdajalca grškega naroda. Vlada je zbrala vse podatke, iz katerih se jasno vidi, da sta vstajo organizirala bivši predsednik grške vlade Venizelos in general Plastiras.

Kar se tiče ladij, ki so na strani upornikov in ki so odplule iz Pireja na široko morje in potem proti Kreti, se ni znanega, kje so se te ladje ustavile. Včeraj popoldne so vladna letala te ladje bombardirala in so poškodovale križarko »Averove« in en torpedni rušilec. Ker je nastopila takoj po pričetku bombardiranja noč, je bilo daljnje delovanje letal nemogoče. Vsekakor pa je vlada izdala

nalog poveljstvu letal, da se ladje ali prisilijo k predaji ali pa da se enostavno potopijo.

Vojna letala so danes nadaljevala z iskanjem uporniških ladij ter jih ponovno pozvala k predaji. Toda vstaji niso odgovorili.

V Solunu je bila vstaja hitro zadušena radi tega, ker je bil Venizelosov emisar, ki je imel nalogo, da bo za znak za vstajo, aretiran na poti iz Aten v Solun. Pri njem so našli načrt vstaje, vsled česar vladnim četam ni bilo težko, da jo zadušijo.

Ultimat upornikom

Pariz, 3. marca. c. Belgrajski dopisnik »Havasa« poroča, da je Venizelos res na Kreti in da se je postavil na čelo vsega upora v Grčiji. Istočasno je sporeča, da je danes grška vlada poslala na Kreto ultimatum, da bo jutri zjutraj začela bombardirati Kreto, če se uporniki še v teku noči ne predajo. Poročajo se je v teku današnjega dne tudi poslabšal v grški Makedoniji. Podrobnosti pa še manjkajo.

pakt, ki bi zajamčil dozdani politični red v Podonavju, podpisala. Glede Nemčije namreč mislijo v Parizu in v Rimu, da jo bo mogoče dobiti na takšen podonavski pakt, ker je nemška vlada že sama po svojih diplomatskih zastopnikih izrazila svojo pripravljenost, da bi podpisala pogodbo, ki bi za deset let ustanovila popolno premirje v Podonavju. Od italijanskega in francoskega odgovora Nemčiji ter od nemškega stališča je sedaj odvisno, če se bo v kratkem sestala konferenca podonavskih držav, ki je bila mišljena za Luzern in sicer takoj po podpisu vzhodnega pakta z Rusijo.

V Moskvo, nič v Moskvo...

London, 3. marca. b. Tukaj so se danes v političnih krogih razširile vesti, ki so baje prišle iz zelo zanesljivega vira, da niti sir John Simon niti lord Eden ne bosta odpotovala v Moskvo. Namesto njiju pa bo menda odpotoval francoski zunanji minister Laval, ki bo posetil tudi Varšavo in Prago. V Parizu te vesti doslej niso niti demantirali niti potrdili.

Zaščita manjšin v Avstriji

Schuschnigg pravi, da bo vzgledna Berger-Waldenegg pa, da je - že

Dunaj, 2. marca.

Po povratku iz Pariza in Londona sta zvezni kancler dr. Schuschnigg in zunanji minister Heimwehrovec Berger-Waldenegg sprejela časnikiarje, ki so predstavljali ravno avstrijske manjšine, skrajno mučen vtis. Saj je komaj par tednov tega, kar je zvezni kancler v svojem govoru v Celovcu slovesno izjavil, da bo Avstrija vprašanje začete narodnih manjšin tako uredila, da bo postala zgled za vse ostale države. S tem je zvezni kancler sam priznal, da dozdaj to vprašanje še nikakor ni tako urejeno, da bi ga bilo mogoče imenovati zglednega. Evropsko javno mnenje a tudi narodne manjšine v Avstriji pa so to kanclerjevo iskrenost in dobro voljo s hvaležnostjo vzela na znanje, pričakujejo, da se bo »zgledna ureditev« kmalu uresničila.

Sedaj, tri tedne po kanclerjevem govoru v Celovcu pa pride heimwehrovski zunanji minister Berger-Waldenegg ter si upa javno priznati, da je agitiral po evropskem zapadu v tem, kako so manjšine v Avstriji že po

sta oba državnika na potovanju molčala — vprašanje narodnih manjšin v Avstriji. Berger-Waldenegg je dejal:

»Imel sem tudi priložnost, da sem se razgovarjal z državniki o vprašanju narodnih manjšin, ter jim dati gotova pojasnila, ki so jih zaprosili. Pri tem zastopal staro naše avstrijsko stališče, na katerem smo vedno stali, ter ga znova pojasnil, da namreč pri nas v Avstriji vse manjšine, kulturne, jezikovne in verske (kje so narodne? opomba ured.) uživajo popolno svobodo. Mi zahtevamo od njih samo, da državo priznajo in v državi z nami sodelujejo. Ravno Avstrija je tista, ki daje vsem svetu vzgled, kako je treba spoštovati pravice vseh manjšin, ki hočejo z državo živeti in se njenim zakonom pokoravati.«

S temi besedami je baron Berger-Waldenegg hrabro odbrzel mimo manjšinskega vprašanja. Njegova izjava pa je zastupila med časnikiarji, ki so predstavljali ravno avstrijske manjšine, skrajno mučen vtis. Saj je komaj par tednov tega, kar je zvezni kancler v svojem govoru v Celovcu slovesno izjavil, da bo Avstrija vprašanje začete narodnih manjšin tako uredila, da bo postala zgled za vse ostale države. S tem je zvezni kancler sam priznal, da dozdaj to vprašanje še nikakor ni tako urejeno, da bi ga bilo mogoče imenovati zglednega. Evropsko javno mnenje a tudi narodne manjšine v Avstriji pa so to kanclerjevo iskrenost in dobro voljo s hvaležnostjo vzela na znanje, pričakujejo, da se bo »zgledna ureditev« kmalu uresničila.

Sedaj, tri tedne po kanclerjevem govoru v Celovcu pa pride heimwehrovski zunanji minister Berger-Waldenegg ter si upa javno priznati, da je agitiral po evropskem zapadu v tem, kako so manjšine v Avstriji že po

Pakt o nevmešavanju

Velesile Nemčiji

Podonavski pakt naj bo mednar. pogodba za obnovo sedanjega reda v Podonavju

Dunaj, 3. marca. TG. V zunanjem ministertvu trdijo, da bosta Italija in Francija še te dni odgovorili Nemčiji na nekatera vprašanja, ki jih je njima stavila v zvezi s podonavskim pakom, ki sta ga predložila Mussolini in Laval ob priliki zgodovinskega sestanka dne 7. januarja v Rimu. Francija in Italija bosta Nemčiji odgovorili ločeno, a vsebinsko se pismi ne bosta razlikovali. Na vsak način pa bo imela Nemčija odgovor v svojih rokah še pred prihodom angleškega zunanjega ministra sir Johna Simona v Berlin, dne 7. marca, kot najjavljeno. V zunanjem ministertvu trdijo, da je bil ta razgovor mogoče šele, ko Avstrija po svojih predstavnikih sama povedala svoje želje v Parizu in Londonu.

Podonavski pakt torej le počasi dozoreva, čeprav se po vsebini vsak dan nekoliko spreminja. Sprva je imel podonavski pakt le nekako namen, zavarovati nedotakljivost Avstrije in to s podpisom vseh sosed Avstrije, nadalje Poljske, Romunije in Francije. Mala zveza s takšno splošno obliko ni bila zadovoljna, ker takšen podonavski pakt daje varnostna jamstva samo Avstriji, vsem ostalim državam pa ne. Revizionizma bi se takšen pakt nikakor ne dotaknil. Tudi Avstrija ni bila s prvo obliko zadovoljna, češ, da je za njo pomembno, da bi jo morale kot neodvisno državo druge šteti, kot neko neobljeno, ki si sama ne more nikamor pomagati. V tem oziru sta se mnenji Avstrije in držav Male zveze znatno druga druga približali in je tako dozorel načrt, naj se pod imenom podonavskega nevmešavalnega pakta podpisše mednarodna pogodba, ki bo jamčila varnost in nedotakljivost vseh podonavskih držav in sicer tako, da se vse podonavske države slovesno obvežejo, da bodo druga drugi priskočile na pomoč z vsemi

Nerazumljiva izjava Kozlowskega

Pogodbe - „papirnate cunje...“

Oster napad romunskega lista na predsednika poljske vlade

Bukarešta, 3. marca. TG. Tukajšnje časopisje posveča veliko pozornost izjavam, ki jih je včeraj dal poljski ministrijski predsednik Kozlovski o zunanji politiki poljske republike, ko je dejal, da sta »poljsko-francoska in poljsko-romunska zveza temelj poljske zunanje politike in os njenega uveljavljanja v Evropi. Toda zgodovina Poljske nas uči, je dejal Kozlovski, da moramo in smemo računati v prvi vrsti le na svoje lastne sile in da je skrajno nevarno, če bi se zanašali le na »papirnate cunje«. Poljska bi z veliko zadovoljnostjo sprejela vest, da se je Madjarska sporazumela z državami Male zveze na isti način, kot je to storila Poljska z Nemčijo, ker Poljska želi ostati v najboljših odnosih z vsemi štirimi državami v podonavski kotlini.»

»Adeverul« odgovarja Kozlovskemu v zelo ostrem tonu in ga sprašuje, kaj misli pod izrazom »papirnati cunje«. Ali so to zavezniške pogodbe? Če je temu tako, ali je Kozlovski že pozabil, da je tudi Poljska vstala k novemu narodnemu in državnemu življenju na podlagi takšne »papirnate cunje«, ki se v tem primeru imenuje versajska mirovna pogodba, ki jo je močila plemenita kri tolikih narodov. Francija in Mala zveza ter Balkanski sporazum se trdijo, da bi to »papirnate cunje«, ki štiti tudi obstoj Poljske, zavarovale proti vsem sovražnikom. Zakaj se temu delu odteguje Poljska? Ali ne ve, da bo v trenutku, ko bo nemalo s sodelovanjem Poljske izginila versajska »papirnata cunja«, obstoj poljske države prišel z nova v veliko nevarnost.

Od Soče čez Zilo

Kraji, ki ne smemo pozabiti, da so slovenski

Zelezna Kapla

Izkoriščevalci delavstva v Trstu

V socialnem pogledu ima delavstvo od korporacijskega sistema kaj borne koristi. V Trstu se leto za leto davka proste hiše, ki se zgrade do konca leta 1935. V delo se vriva polno turk iz daljne Italije, ki dovažajo tudi delavstvo. To delavstvo je zelo vzgojeno in držano, zato se podjetniki malo menijo za razne predpise. Če kak bolj zbrilčan Tržačan reče, da bi se sli pritožiti na sindikat, odgovarjajo: »Kaj si neumen, da potem ne dobiš nikjer več dela?« In tako prenašajo krivico voljno in udano, sindikat se pa repenči po časopisju. V navado je prišlo pri podjetnikih, da ne izplačujejo ob sobotah saldo-mezd, ampak dajo posameznikom na izrečno zahtevo nekaj na račun. Zadrževanje plače je bilo nekdanj štet med vnebovpijoče grehe, zdaj je metoda za izžemanje mase. Nekateri podjetniki

pa utrgujejo pri plačah; računajo namreč delavcu delo po nižji tarifi, kot je predpisana za določeno kategorijo dela. Reveži ponižno vzamejo, kar jim milostljivi gospod cavaliere nakaže, misleč si: Bolje nekaj, ko nič. Na sindikatu so tuintam že razsodili in prid delavca, toda kdo se gre pritoževati? Kakšen puntarski Tržačan, ki seveda potem ne dobi več dela pri dotičnem podjetju. Tretja metoda zlorabe je v tem, da podjetniki v kratkih obdobjih najemajo in odpustajo delavce, jim pri plači odtrgajo vse zakonite prispevke za to in ono, potem pa te odbitke lepo spravijo v žep, delavec pa nezavaran izgublja čas in moč. To je zlasti znano o nekem židu Leviju, ki je med zidarji in težaki že dobro znan kot brezvesten izkoriščevalec. Kjer gre za javna dela, je seveda tudi država nekaj kriva, ker tudi zadržuje izplačilo podjetjem za izvršena dela.

Postopanje proti cerkvenim lunkcionarjem

V Italiji se nadaljuje. Merodajni krogi se vedno bolj brezobzirno vmešavajo v cerkveno področje in konkordat je samo še »privatno mnenje«. V januarju je tinjanska občina v Istri poslala samolastno delavca v cerkev, da je odstranil hrvaški napis na postajah križevnega pota. Zupnik Josip Vidan je bil zaradi svojega odklonilnega zadržanja postavljen pod policijsko nadzorstvo (ammonimento). Tako je zdaj že pet duhovnikov širom Istre pod strogim nadzorstvom, da se ne smejo ganiti čez meje svojega okoliša.

Posebno poučen je primer idrijskega dekana msgr. Arkota. Bil je policijsko posvarjen (diffida) zato, ker je bil prišel nadškof Margotti v Idrijo ter je tam spregovoril nekaj slovenskih besed. Ker ni kazalo, da bi kar škola prijeli, so zgrabili dekana. Ponovil se je primer iz Opatjega sela, o katerem smo že poročali.

O zadevi misijonarjev z miranskega Gradu imamo sledeča obvestila: misijonar Mlakar je bil izgnan v Jugoslavijo. Superior Zdravlič je konfiniran v notranjost Italije. Na svobodo so izpustili g. Mihaela Klancnika, ki je prišel na Grad oslabe in izčrpan od dolgega zapora. Zgodilo se je, da se je med sv. maso zgrudil na tla pred oltarjem. Tako sta na Gradu sedaj dva mašnika: Klancnik in Skvarca. Policija jima je prepovedala hoditi na misijone. G. Aleksander Martelanc je še ostal v ječi.

Trst izumira! Zanimive so te-le številke za posamezne dni o rojenih in umrlih Tržčanin. Dne 21. febr. n. pr. je bilo v Trstu rojenih 7 (3 dečki, 4 deklice), umrlo pa jih je 12. — Dne 22. febr. so bili rojeni 4 (vse štiri deklice), umrlo jih je 14! — Dne 23. febr. jih je bilo rojenih 8 (5 dečki, 3 deklice), umrlo pa jih je 12. — Dne 24. febr. je bilo rojenih 6 (2 dečki, 4 deklice), umrlo pa jih je 13 ljudi.

Pred sodiščem za zaščito države v Rimu sta se 26. februarja zagovarjala dva brata iz Labinja in Istre: Matej in Marin Lizul. Obtožena sta bila, da sta lanskega junija prišla v Trst in se tam udeležila protidržavnega sestanka; dalje sta bila obtožena, češ, da sta skrivno politično delovala in razširjala protitalijansko propagando. Matej Lizul je bil obsojen na 3 leta ječe, njegov brat Marin pa na dve leti in pol.

Tobak je rasel na njegovem zemljišču. Na zemljišču kmetovalca Jožeta Bona v Fojnani (zahodna Brda) je raslo 76 sadik tobaka. Zalotili so ga in obsodili na 1770 lir globe ter na plačilo stroškov.

Tihotapske zgodbe. Dne 26. februarja so stali pred goriškimi sodniki ti-le trije: 25 letni Vinko Menard od Idrije, 25 letni Janez Klavžar, tudi od Idrije, ter 39 letni Stefan Rozman iz Hotederšice. Obtožnica je o njih takole trdila: Dne 2. marca 1934 (torej je zgodba že ono leto stara) je Stefan Rozman pri Hotederšici skrivaj prekoručil italijansko mejo ter nosil s seboj 18 kil kave. Tam onstran meje sta ga pričakovala Menard in Klavžar ter tihotapsko blago kupila. Vsi trije so šli proti Ajdovščini, ko jih je blizu Cola nad Vipavo ustavila finančna straža. In sedaj so bili sojeni: Menard in Klavžar sta dobila kar po 20 dni zapora in 670 lir globe. Roz-

Pri blebi sivorumenkasti barvi kože, utrujenosti oči, slabem počutku, zmanjšani moči za delo, žalostnem razpoloženju, težkih sanjah bolečinah v želodcu, pritiški krvi v glavi in strahu pred boleznijo se svetuje, da se skozi nekaj dni jutraj na tešče pije čaša naravne »Franz-Josef-grenčice V zdravniški praksi se uporablja »Franz-Josef« voda največ radi tega, ker na mil način odstranja vzroke mnogih bolezenskih pojavov.

Slovenski mladinski tečajji na Koroškem

Koroški Slovenec piše: Slučaj me je nedavno privedel v mladinski slovenski tečaj, ki ga vodi fant-društvenik. Okoli trideset otrok je sedelo v klopih, sami ljubki, nedolžni obrazi, ki še ne slutijo boli in krivice sveta. Tako sem bil priča, s koliko ljubeznivo sledijo prostovoljnemu pouku in vajam v slovenscini, s kolikim veseljem se vezbajo v lepi materni govoric. Naravnost tekmujejo mali pri odgovarjanju in zdi se, da je ob tolikem zanimanju in toliki toploti mladih src za slovensko besedo učiteljski posel prijeten in očetovski.

Da bi vstopil v tak naš prostovoljni razred eden onih gospodov, ki narekujejo način šolskega pouka med nami v naših ljudskih šolah, ali če bi prisluhnil razgovoru kateri učitelj in učiteljic, ki naj vzgajajo našo mladino v dobre člane naroda in države, le premnogi teh gospodov in gospodičen bi se moral sramovati pred malimi in nedolžnimi dušami, ker jih kljub svoji učenosti do danes ni znal ali ni hotel znati razumeti. Morda bi se tedaj vsaj zamislil v svo tragično sedanjega našega ljudskega šolstva in bi uvidel, kako velika in vnebovpijoča krivica se vrši na tem koščku naše lepe domovine. In da bi prestopil prag prostovoljnega razreda eden onih okoli Schulvereina, Südmarke, ki zbirajo prispevke za ogroženo obmejno nemštvo v našem delu dežele, morda bi se zavedel trpke resnice, da nabira groše za nakup in zaslužnje mladih in najmlajših članov ne nemškega, slovenskega naroda na Koroškem.

Pa kaj o vsem tem, kar naj bi in kar bi lahko bilo! Razvoj in bodočnost imata v rokah tudi to najžalostnejše poglavje našega narodnega življenja na Koroškem. Kanceler nam je zastavil svojo besedo in sedaj je najprej na nas, da opozorimo deželo na svojo čuječnost in zavest.

Svoječasno že je osrednja prosvetna organizacija pozvala društva k organizaciji slovenskih mladinskih tečajev. In danes — hvala Bogu — raste zanimanje za tovrstno samopomoč vedno bolj. V štirih, petih društvih že vezbajo domači fantje in dekleta, člani prosvetnih društev, svoje male bratce in sestrice v govoric in pisavi ma-

ternega jezika. Naravnost vzgledno in vzpodbudno delo, ki vstaja v naših vrstah! Cesto res so slovenske vaje z malimi podobne bolj preprostemu in domačemu razgovoru kot pa kaki soli, vodeni po pravih modernega vzgojeslovja. Pa zato so tembolj življenjske in uspešnejše. Vzgledu prvih društev bodo nedvomno sledila s časom še vsa ostala društva po vseh naših dolinah ob Zili, Dravi, jezeru in v Podjuni. Res je za prosveto te vrste treba velike, zelo velike poživljalnosti, treba je za to iskrene ljubezni do naroda, pa slovenska koroška mladina bo dokazala, kako resničen in dejaven je njen idealizem, neno navdušenje za svele vzore njenih prednikov. S tako samopomočjo bomo podprli stremljenja naše vlade, ki nima na pomemevalni nemškutarski soli nobenega interesa. Hkrati pa bomo podali svetu edinstven dokaz naše narodne zavesti. Zato, mladi prijatelji, kjer še niste, sezite po samopomoči!

† Župnik Alojzij Mlinar

Pri Sv. Nikolaju na Dravi je mirno v Gospodu zaspal tamkajšnji g. župnik Alojzij Mlinar. Dolgo let ga je hudo mučila težka zločodna bolezen. Pokojni je bil rojen 2. junija 1873 na Blatu pri Pliberku, obiskoval je gimnazijo in bogoslovje v Celovcu in bil leta 1899 posvečen v duhovnika. Isto leto je bil nastavljen za kaplana v Prevalni in leto nato je prišel v Dobro vas, kjer je ostal kot provizor velike župnije leto dni. Bil je nato provizor v Canjčah in pozneje mestni kaplan v Beljaku. Leta 1904 se je izselil v Kanado, kjer je deloval kot dušni pastir in misijonar uspešno do leta 1932, ko se je vsled svoje boleznii odločil, da se vrne nazaj v domovino. Prevzvilni knezoškof mu je podelil župnjo Borlje na Zili, odkoder se je nato preselil na svojo zadnjo župnjo k Sv. Nikolaju na Dravi. Dosegel je starost 62 let. Dolgo spet bo osirotela župnija pogrešala svojega dušnega pastirja Bil je rajni gospod Mlinar vselega in družabnega značaja, iskreno vnet za svoj vzvišeni poklic, dober in dejavno poživljal. Naj počiva v Gospodu, kateremu je služil dolgih 35 let!

Scotland Yard - trdnjava ob Temzi

Armada policistov

Cesto pravijo, da se v policiji neke dežele zrcali njen pravi obraz. Scotland Yard, slovita londonska policija, ima dva obraza. Najprej javnega, namreč armado policistov, ki sestoji iz 16.547 navadnih policistov (konstablerv), 2775 narednikov (seržantov) in 32 inspektorjev. Torej 20.020 mož v uniformi, med njimi 54 žensk. Druga armada pa so detektivji Scotland Yarda, katerih število pa ni nikdar znano javnosti. Armadi detektivov načeluje en sam šef: »Commissioner«.

Velikanska palača Scotland Yarda

Da ti dovolijo vstop v to poskopje, potrebuješ poseben »potni list«, ki ga je zelo težko dobiti. Najprej gre skozi ogromno čakalnico in nato po obokanem, temnem predvoru, na katerega ogromnih kvadratih — se zdi — še blešči pot nestevilnih kaznjencev, ki so gradili palačo. V desnem kotu se združujejo štirje hodniki in tvorijo četverkot. Ta deli vsako nadstropje v dva oddelka pisarn. Po eno stopnišče in eno dvigalo vodi k posameznim oddelkom na vsaki strani. V pritličju je po vsem svetu znani in tudi strah vzbujajoči C. I. D. (Criminal Investigations Department), angleška varnostna policija. V mezaninu so tehnične dvorane za merjenje, prsne odtise, laboratoriji za kemične preiskave, tolografske sobe in arhivi. Prvo nadstropje je rezervirano za »komisionerje« in njegov generalni štab. V ostalih dveh nadstropjih so porazdeljeni civilni agentje. »Komisionerje« postavlja kralj. Sedanjji je že trinajsti, odkar obstoja ta ustanova.

Večna luč pred marmornatim stebrom

Vsak dan mora »komisioner« opraviti čudno ceremonijo. Proti poknevu zapusti svojo pisarno in se poda k glavnemu stopnišču, kjer se dviga velik marmornat stebel, pred katerim gori večna luč. Tam ostane nekaj trenutkov z dvignjeno roko: pozdrav v vojni padlim policistom. Nato gre skozi neštaj hodnikov, katerih vrata se pred njim neslišno odpirajo, in stopi naposled v prostor, ki je trikrat tako dolg kakor širok. Vzdožj prostora sta postavljeni dve velikanski leseni steni, pred katerimi stoji mož v belim plašču s paleto in čopičem v rokah. Moček stopi v stran, nakar začne »komisioner« s svojim ogledom.

Grafično predočeno zločinsko življenje Londona

Ta čudna dvorana je eden najzanimivejših oddelkov Scotland Yarda. Vse njene stene, kakor tudi

obe že omenjeni leseni steni, so pokrite z velikimi kartami, ki predstavljajo vse okraje Londona z vsemi ulicami, trgi in hišami. Vsak zločin, ki se zgodi, pride na to karti grafično predočeno. Datum, številka, začetna črka in pod to geometrična figura, kvadrat, pravokotnik, trikotnik, šestkotnik itd. Vsak lik je pobarvan z barvo v raznih odtenkih. Vsaka barva in vsak lik pomeni gotovo vrsto zločina. Če se zločin pojavi, se prelepj barvisti lik z belim prozornim papirjem. V nekaj minutah lahko »komisioner« pregleda celotno sliko londonskega zločinskega sveta in lahko ugotovi njegovo narščanje ali padec. Na zadnji karti je barvana skala za vsak dan in nad vsako barvo številke: 6 umorov, 10 roparskih napadov, 20 poneverb, 200 tatvin, 50 goljufij — v 24 urah ...

Dvorana barvutih sten predstavlja nemo poročilo Scotland Yarda o zločinskem življenju osem milijonskega mesta.

Prvi šef Scotland Yarda

V neki sobi starega poslojpa Scotland Yarda visi slika »Dollyja«. To je famliarno ime za Adolfa Williamsou, prvega dekletiva in obenem tudi prvega šefa Scotland Yarda, ki se je na to mesto povzpcl od navadnega policijskega stražnika.

Ko je sir Robert Peer leta 1829 ustanovil mestno policijo, je bila zločinstvenost v Londonu že v krepkem razmahu. V Franciji so že dvajset let pred tem uporabljali tajne policiste v civilu. Toda Peer si ni upal napraviti tega eksperimenta v Londonu, kajti vse, kar je prišlo iz Francije, je spominjalo Angleže na osvraženega Napoleona. Zaenkrat je pojav uniformirane policije v Londonu vzbujal še respekt, toda civilni agentje, ki bi se vmešavali v zasebne zadeve prebivalstva, bi povzročili revolucijo.

Šele 15 let kasneje, ko je cela vrsta zločinov ostala nerazjasnjena, so ustanovili detektivski oddelke, ki sta ga spčetka tvorila samo Williamson in njegov prijatelj Taner. Williamsonu se je posrečilo, da je v prvem letu pojasnil tri težke zločine, pri katerih je uniformirana policija odpovedala. Ti uspehi so se množili in Williamson je bil imenovan za inspektorja, stalez njegovih podrejenih pa se je povečal na deset. 20 let so delali tako rekoč anonimno. Ko so v letu 1865 pojasnili stoti zločin, jim je Home Office podelil sijajno spričevalo priznanja. Vse policije Velike Britanije so bile obveščene, da jim v primeru kakšnega večjega zločina stoji na razpolago detektivski oddelke Scotland Yarda ...

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

priporoča:

Zakon o volitvah narodnih poslancev za predstojice državnozbornske volitve je sedaj izšel in se dobi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Cena je 10 Din. Knjižnica vsebuje natančno besedilo tega zakona po »Službenih novinah«, vse izpremembe in dodatke, ki so izšli v zvezi s tem zakonom, in sicer: 1. Zakon o volitvah imenikih, 2. Obrazca za stalni in abecedni volivni imenik, 3. Zakon o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino: Splošne določbe; Kdo ima pravico voliti; Kdo sme biti poslanec; Volivni imeniki; Sestavljanje kandidatne liste; Potrditev kandidatne liste; Volivni material; Volišče, volivni odbor na voliščih, glasovanje; Zaključek glasovanja in urejanje volivnega posla in proglasitev narodnih poslancev; Kazniva dejanja; Predhodne in končne določbe. 4. Naredba sodiščem po zakonu o volitvah narodnih poslancev, 5. Objava o oprostitvi od taks v volivnem postopanju, 6. Obrazci zapisnikov in pooblastil.

Pravi osel

Gostilničar »Pri zelenem oslu« je postal bogat in tudi prevzetan, zato je odstranil stari napis in ga nadomestil z modernim. Njegov sosed pa je bil prebrisan glave in je hitro premenoval svojo gostilno v »Pri zelenem oslu«. Sedaj je vse drlo v novo gostilno. Ker so dobili dobro postrežbo, je sosed kaj hitro bogatel, kar prejšnjemu ni hotelo v glavo. Da bi zopet pridobil svoje nekdanje goste, je dal obesiti tablico z napisom: »Tu je pravi osel«.

Spreten računar

Učitelj: »Miha, ti bi si rad kupil hišo, ki stane 60.000 Din, imaš pa samo 5.000 Din. Koliko bi še potreboval?«
Miha (hitro): »Bogato zeno!«

Zelo uslužno

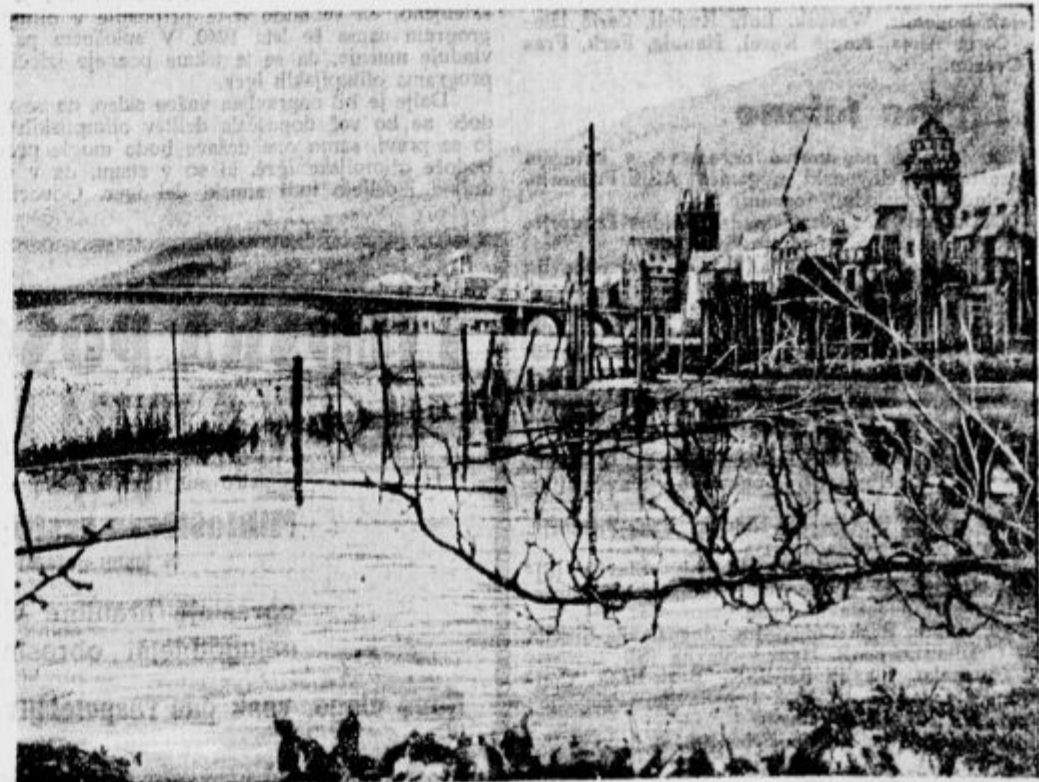
»Jaz ljubim vašo hčerko, gospod profesor, in ne morem brez nje živeti.«
»Ze dobro, pripravljen sem poravnati pogrebne stroške.«

Natančen

G. profesor gre na sprehod, prej pa še pritrudi na vrata listek: »Pridem ob 2.30.« Ker je pa deževalo, pride malo prej domov. Neki gospod, ki je prišel na obisk h gospodu profesorju, ga najde z uto v roki sedeti na stopnicah. »Vsedite se k meni, gospod,« pravi profesor žalostno, »če 10 minut morava čakati.«

Dobra duša

Sodnik: »Kaj vam je padlo v glavo, da ste šli ukrast meso iz izložbe?«
Obtožene: »Da ne bi kdo drug pršel v skušnjavo, gospod sodnik.«

Komaj so odtekle vode, ki so poplavlile Porenje, že je obiskala dolino reke Mosel nova povodenj. Zaradi silnega deževja je reka Mosel v dveh dneh narasla za dva metra tako, da je promet z ladijami ustavljen in je morala tudi železnica, ki pelje po dolini, prekiniti svoj promet, ker je proga poplavljena. Naša slika nam kaže povodenj pri Berncastelu, kjer kaže vodostaj reke Mosel 5 m nad normalo

Nedeljski sport

Primorje: Železničar (Maribor) 3:2 (0:2)

Ljubljana, 3. marca.

Pred malo številnim občinstvom je odigrano danes ASK Primorje s svojim liga moštvo, sicer nekompletnim, prijateljsko tekmo z mariborskimi Železničarji. Primorje začne igrati 17. marca težke državne lige tekme in zato hoče izrabiti proste termine, da v igra moštvo in izopolni eventualne vezeli, ki so zastrelje tekom dolgotrajnega zimskega počitka. Kljub temu pa z igro črno-belih ne moremo biti povsem zadovoljni; manjkala je zlasti povezanost in nobene volje ni mo opaziti pri fantih od pravega igranja. Sicer je veter precej oviral regularen potek tekme, vendar se je poznalo enajststori, da ni v kondiciji. Zlasti se je poznala izčrpanost mladi half liniji, ki ni vzdržala potrebnega tempa do konca tekme. Stare je branil kakor običajno, dobljenih golov pa on ni kriv, ker sta bila neubranljiva. V obrambi je zadovoljil Jug Vinko, Zemljakovo mesto pa je edino pri halfih. V half liniji je bil najuspešnejši mali Boncelj med tem ko ostalima dvema manjka še rutine, taktika, ki se zadobi pri številnih težkih tekmah. Občinstvo je zelo pogrešalo našega najboljšega krileca Slamca in če bo hotelo Primorje dosegati kakke uspehe pri letošnjem državnem prvenstvu mora postaviti celotno staro krilsko vrsto, ki se je še vedno izkazala kot izborna hrbtenica vsega moštva. V napadu sta se najbolj odlikovala Pepček in pa Janežič, ki je bil zelo prodoren in pa ves čas zelo za-

poslen in večina akcij se je izvršila tudi pri tem krilu. Tudi Doležal je pokazal, da bo vreden napadalec napadalnega kvinteta črno-belih, ko bo dobil potrebno rutino in ko bo imel za seboj zadostno število prvenstvenih tekem. Zemljica smo večkrat videli boljše igrati. Moštvo v današnji postavi iz današnje igre ni pokazalo da smemo upati v državnem prvenstvu na uspehe, ki jih slovenski nogomet potrebuje. Upamo in pričakujemo pa, da bo vodstvo kluba postavilo v liga reprezentanco vse stare kanone, ki bodo lahko z uspehom zastopali naš nogometni sport.

V opravičilo današnje manj povoljne tekme je dolg počitek, ki ga je imelo moštvo tekom letošnje zime.

Mariborčani tvorijo simpatično enajststori, ki igra sicer požrtvovalno in z voljo ter je vzdržala do konca. Zlasti v prvem polčasu je zadovoljila njihova igra, kar jim je olajšal istosmerni veter in kar so najbolj jasno izrazili tudi v rezultatih. Obramba ni imela z ozirom na veter čistih odbojnih udarcev, dočim je bila half linija boljša črno-belih. V njej se je odlikoval zlasti centerhalf Frankež. Napad ni pokazal posebnega in tudi v streljanju ni bil preveč odločen. Izkazal pa se je posebno Pavlin v levi zvezi.

Sodil je g. ravnatelj Setina dobro in tudi ni imel težkega stališča, ker sta moštvi igrali zelo fair.

V predtekmi sta nastopili Mars in juniorji Primorja. Rezultat je bil neodločen 4:4.

Mariborski nogomet

Pričetek pomladanskega prvenstva I. razreda

Maribor, 3. marca.

Na igrišču Svobode v Magdalenskem parku se je odigrala danes prva tekma pomladanskega prvenstva I. razreda MNP. Akterja sta bila ISSK Maribor in SK Svoboda. Svobodi je uspelo na svojem terenu nadvladati nasprotnika z rezultatom 4:2 (2:1). Tekma ni nudila najboljšega sporta, kar je deloma opravičljivo v toliko, ker so vsled slabega vremena imeli igralci le dober teden časa za trening.

Prvi gol je dala Svoboda iz 11-metrovke, ki je bila diktirana zaradi faula. Maribor je izenačil s prostim strelom, ki ga je Kirbiš poslal iz 25 metrov dalje v gol. Kmalu nato je napadalec Svobode Tičar preigral obrambo in poleg neaktivnega golmana vozil v gol. V drugem polčasu je zopet istemu igralcu uspelo s strelom. Iz proti Svobodi diktiranega kornerja je nato zabil Miloš z glavo lep gol za svoje barve. Malo pred koncem gol za Svobodo, ki ga ima na vesti varator Maribora. ISSK Maribor je dal slabo igro, nastopil pa je tudi v oslabljeni postavi brez Priverška. Najžerja in Korena in posebno napad, z izjemo Jurgeca, ni vedel, kaj početi z žogo. Svoboda je igrala s sreem in koristno, goli pa so izvirali po večini iz nenadnih predorov.

Ker so mariborski sodniki solidarno »v štrajku«, je vodil tekmo zasliani sodnik Kaster, funkcionar Rapida, ki pa se je v glavnem omejil le na življanje outov.

Tudi predtekmo rezerv, ki je bila neodločena 3:3 (1:2), je vodil bolj po svoje Klipstädter (Rapidi). Vreme je bilo vetrovno, vendar pa ni vplivalo na samo igro. Občinstva je bilo precej.

★

Zagreb, 3. marca. b. Concordia : Gradjanski 1:1 (0:1).

Belgrad, 3. marca. b. Jugoslavija : BSK je bila zaradi dežja odgojena.

Motociklistični sport v Mariboru

Maribor, 3. marca.

Danes dopoldne se je vršil v Veliki kavarni občni zbor mariborskega Moto-kluba, ki ga je vodil predsednik Antončič. V svojih izjavah se je uvodoma spominjal tragičnega marseškega dogodka, potem pa je podal pregled spornega delovanja na motociklističnem polju. Podčrtal je zlasti lepe uspehe, ki sta jih dosegla klubova člana znana dirkača Cerič in Lotz. Tajnik Roderik Jurjavčič je podal obširen pogled notranjega društvenega dela. Klub šteje 64 članov, izstopilo jih je lani 19. novih pristopilo 13. Padanje članstva je v zvezi z velikimi fiskalnimi obremenitvami, ki so povzročile nazadovanje naše motociklistike. — Blagajniško stanje kluba je bilo po poročilu blagajnika Majcena povoljno. Sledile so volitve novega odbora, ki je sestavljen sledeče: Predsednik Anton Antončič, podpredsednik Pelikan Ivan, tajnik Jurjavčič Roderik, blagajnik Majcen Franc, odborniki: Kancler, Dadiou Oto, Zinthauer Ludv., Divjak Bogomir, Watzek, Lotz Rudolf, Cerič Hinko, Cerič Alojz, Kopic Karel, Hannig, Ferk, Fras in Cverlin.

Ligine tekme

Za državno nogometno prvenstvo, v katerem bo zastopalo slovenski nogomet ASK Primorje, so določeni naslednji termini:

- 17. marca: Bask-Jugoslavija, Hajduk-Primorje, Concordia-Hašk, Slavija (O)-Slavija (S).
- 24. marca: Hašk-Slavija (S), Concordia-Slavija (O), Primorje-BSK, Bask-Hajduk.
- 25. marca: Hašk - Slavija (O), Concordia-Slavija (S).
- 31. marca: BSK-Bask, Slavija (S)-Gradjanski, Concordia-Hajduk, Slavija (O)-Hašk.
- 7. aprila: Hašk - BSK, Jugoslavija-Gradjanski, Primorje - Bask, Hajduk - Slavija (O), Slavija (S)-Concordia.
- 14. aprila: Jugoslavija-BSK, Slavija (S)-Bask, Hašk - Hajduk, Primorje - Concordia, Slavija (O)-Gradjanski.
- 21. aprila: Slavija (O)-Hajduk, Bask-Primorje, Slavija (S)-Jugoslavija.
- 28. aprila: Jugoslavija - Hajduk, Slavija (S)-Hašk, Slavija (O)-Concordia, Gradjanski-Primorje.
- 5. maja: Jugoslavija-Bask.
- 12. maja: Bask-Concordia, Jugoslavija-Slavija (O), Gradjanski-Bask, Hajduk-Slavija (S).
- 19. maja: Slavija (O)-BSK, Bask-Hašk, Concordia-Gradjanski, Hajduk-Jugoslavija, Primorje-Slavija (S).
- 24. maja: Jugoslavija-Primorje.
- 26. maja: BSK - Primorje, Slavija (O) - Bask, Gradjanski-Hajduk.
- 30. maja: Hašk-Concordia, Primorje-Hajduk.

- 2. junija: BSK-Hašk, Gradjanski-Jugoslavija.
- 6. junija: BSK-Concordia.
- 9. junija: Hajduk-BSK, Bask-Slavija (S), Jugoslavija-Slavija (O).
- 16. junija: Gradjanski-Bask.
- 20. junija: Gradjanski-Concordia.
- 23. junija: Bask-Gradjanski, Concordia-Jugoslavija, Slavija (S)-Slavija (O).
- 29. junija: Hašk-Primorje, Concordia-Bask.
- 30. junija: Concordia - Primorje, Hašk - Bask, BSK-Gradjanski, Slavija (S)-Hajduk.
- 7. julija: BSK-Jugoslavija, Gradjanski-Slavija (O), Hajduk-Hašk, Slavija (S)-Primorje.
- 14. julija: BSK-Slavija (S), Jugoslavija-Concordia, Hajduk-Bask, Hašk-Gradjanski, Primorje-Slavija (O).
- 21. julija: Gradjanski-Slavija (S), Slavija (O)-Jugoslavija, Primorje-Hašk, Bask-BSK.
- 28. julija: BSK-Slavija (O), Bask - Slavija (S), Hajduk-Concordia, Primorje-Jugoslavija, Gradjanski-Hašk.

- 4. avgusta: BSK-Hajduk, Hašk-Jugoslavija, Primorje-Gradjanski.
- 11. avgusta: Jugoslavija-Hašk, Hajduk-Gradjanski, Slavija (O)-Primorje, Concordia-BSK.

Kongres mednarodnega olimpijskega odbora

Mednarodni olimpijski odbor, ki je v torek začel zasedati v Oslu, je včeraj končal svoje delo. Vprašanje prihodnjih XII. olimpijskih iger leta 1940 se je sicer načelo, toda predsednik grof Baillet-Latour je izjavil, da se je treba brezopojno držati olimpijskih pravil, po katerih ni dovoljeno olimpijskih iger oddajati pet let pred izvedbo. Rim ima za leto 1940 slejkoprej veliko izgledov.

Dr. Lewald (Nemčija) je poročal o pripravah za XI. olimpijske igre, ki bodo 1936 v Berlinu. Program, ki ga je predlagala Nemčija, je bil z velikansko večino odobren. Edino kanu-program bo nekoliko skrajšan in tudi pri strelskih tekmah odpade nameravano razširjenje. Nemški predlog za razširitev tekmovalni v umetnosti, po kateri naj loži sliskarstvo štiri, kiparstvo tri pododdelke, je bil odobren s potrebno večino. Nemška želja, da bi se uvedla nova skupina za umetne plese, se je zaenkrat odločila. Vendar pa bo Nemčija leta 1936 v Berlinu izvedla v okvirnem programu nastope v plesih. Pozneje se bo ta predlog še enkrat obravnaval. Največje priznanje je prejela 20 strani obsegajoča knjižica, ki se v petih jezikih bavi z razpisni olimpijskih iger in katero je predložil Dr. Diem.

Druge zanimivosti, s katerimi se je bavil olimpijski odbor, so bile pri tem zasedanju več ali manj rešene. Največ se je debatiralo o amaterskem vprašanju, ki pa v splošnem ni priložilo mrtve točke. Edino predlog Norveške se je sprejel, ki stremi za tem, da se v bodoče smučarski učitelji in trenerji, ki si pri tem služijo svoj kruh, ne bodo več priznali za amaterje. Ta odločba se bo odstopila tudi FIS-i. Bo pa ta odločitev velikanskega pomena, kajti radi tega se cela vrsta najodličnejših smučarjev ne bo mogla udeleževati prihodnjih olimpijskih iger. Glede tekem, v katerih tekmujejo spornice, je bilo sklenjeno, da se bodo le-te pripustile v olimpijski program samo še leta 1940. V splošnem pa prevladuje mnenje, da se te tekme pozneje izločijo iz programa olimpijskih iger.

Dalje je bil napravljen važen sklep, da se v bodoče ne bo več dopuščala delitev olimpijskih iger, to se pravi, samo one države bodo mogle prevzeti bodoče olimpijske igre, ki so v stanju, da v lastni državi izpeljejo tudi zimski del iger. Govorili so

Lev na operacijski mizi

Ameriški zdravnik dr. Jaquiss, ki se zelo bavi s transfuzijo krvi pri živalih, je v filmskem mestu Hollywoodu dobil celo leva za pacienta. Pripeljali so mu dveletnega filmskega leva »Palac«, ki se je, kakor vidimo na sliki, med transfuzijo krvi prav dobro počutil.

Zbor diplomiranih tehnikov

Ljubljana, 3. marca.

Po številni udeležbi članov in ob navzočnosti prijateljskih pokroviteljev stanu diplomiranih tehnikov se je vršil danes dopoldne v beli dvorani hotela Unioa občni zbor Združenja diplomiranih tehnikov Jugoslavije, sekcija Ljubljana. Načیلno za gibanje tehnikov je, da so zborovanju prisostvovali odposlanci stanov strokovne mladine in zastopniki organizacij ostalih tehniških skupinj. Prisostnost g. inšpektorja Presla in ravnatelja Reiserja je dokazovala, da korakajo diplomirani tehniki po pravi stanovski poti, ki zasleduje samo tehniške in gospodarske interese osvojenih domovine. Udeležba podpredsednika Združenja inženjerjev g. inž. Pečaka, zastopnika Organizacije praktičnih tehnikov g. Mihečiča in zastopnika kluba trgovskih akademikov g. Goloba pa je pričala o preorientaciji v organizatoričnem delovanju naših tehniških in strokovnih stanov, ki so strnili vrste za skupni dobrobit. Bilo je prvič po obstoju organizacije diplomiranih tehnikov, da je prisostvoval zastopnik tehniške elite — odposlanec Združenja inženjerjev, kar je izzvalo izredno navdušenje. Zboru je prisostvoval tudi zastopnik vsedrjavne organizacije g. Mozetič Milan iz Maribora ter večletni bivši predsednik tov. Cernak iz Zagreba. Zastopnike je poslala tudi industrijska grupa, brezposelne pa je zastopal tovariš Krejcar.

Predsednik tov. Šenk je pred tem strokovnim zborom otvoril občni zbor ter v uvodnih besedah prešel delovno zgodovino zadnjega leta. Predvsem je navajal velika prizadežja, ki so zadelo vso državo, posebej pa še strokovno mladino v preteklem letu. Strnjeno so vstali mladi tehniki v petminutni mošk, da počastijo spomin veikega Jugoslavana in našega največjega borca za svobodno in urejeno državo, Nj. Vel. kralja Aleksandra, ki je izkrmavel na žrtvniku domovine pred šestimi meseci z izrazom ljubezni do svoje domovine. Odsel je tudi prijatelj diplomiranih tehnikov in njihov veliki zastopnik dr. Valentin Rožič, vedrost pa, ki je prihajala z njegovimi obiski, ostane lastna tehnikom, kakor ostane svez njegov spomin. Predsednik je izrazil željo, da obiščejo tovariši njegov grob še danes, ker bi nas tudi on obiskal, če bi šel bil med nami. Prav tako je osvežil spomin tovariša-borca Kremžarja, ki počiva v solnčnem St. Vidu nad Ljubljano in katerega izguba pomeni izgubo zavednega in sposobnega tovariša.

Po referatih prisotnih prijateljev in po izvajanih zastopnikov strokovnih stanov, ki so pokazali silo mladinskega strokovnega pokreta, so se vršile volitve. Stari odbor je bil razrešen s pohvalo. Nov odbor pa se je soglasno izvolil, tako, da so bile izvršene le najnujnejše spremembe in je mesto tajnika prevzel tov. Zucatto.

tudi o dijaških igrah in so bili mnenja, da bi se opustile, ker so se pri njih pokazala večkrat politična stremjenja. Veliko presenečenje pa je bilo obvestilo italijanske vlade, ki je prispejo v Oslo brzojavno, da Italija umakne predlog, da se vrše olimpijske igre leta 1940 na Japonskem. Ob zaključku olimpijskega kongresa je predsednik grof Baillet-Latour ponovno opozoril na to, da na odločitev olimpijskega odbora glede oddaje olimpijskih iger pod nobenim pogojem ne smejo vplivati politične zadeve posameznih držav. Za odločitev mora o biti merodajni edno sportni momenti. Ker pa se tovrstne, čestokrat zavite možnosti od danes do jutri ne morejo odpraviti, se je sklenilo, da se oddaja olimpijskih iger preloži. Tozadejni sklep bo napravljen šele pri prihodnjem zasedanju, ki bo v drugi polovici julija 1936 v Berlinu.

Po zboru je bila sprejeta resolucija, ki jo navajamo v izveščku:

Sledeč družabnemu in obstojnemu položaju diplomiranih tehnikov dravske in savske banovine in upoštevajoč tehniške in gospodarske prilike naše domovine do vseh onih mej, ki nam jih nalagajo tovariška pravila in ki nam jih določa iskrena zavest državljanov, ugotavljamo:

1. Da se prilike diplomiranih tehnikov v prošlem poslovnem letu niso izboljšale, niti se na energičen način izboljšati poskušale;

2. da so strogo strokovne akcije stanu diplomiranih tehnikov ostale brez odziva, četudi so bile v njih sistematično in izčrpno navedene nužnosti, ki niso več samo interes diplomiranih tehnikov, nego živ interes podviga jugoslovanskega proizvodništva, njegove kvantitativne in kvantitativne gospodarske moči, ki bi morala biti prva briga vsakega vrednega državljanov mlade domovine;

3. da je ostal brez uspeha tudi apel na narodne poslance, senatorje in ministre ter gospodarstvenike dravske banovine, v katerem je dvignjen klic mladega stanu diplomiranih tehnikov po zaščiti strokovnega štva in po izobrazbi odgovarajočemu udeleževanju domačih strokovnih moči;

4. da se je po teh neuspelih tem jače organiziral kader mladih tehnikov iz »omachi tehniških šol sirom kraljevine, da bo organizatorično močan enkrat v »nese »one zahteve tehnikov, ki so istočasne potrebe tehniškega napredka mlade jugoslovanske države, katero zavestno štiti v kret jugoslovanskih diplomiranih tehnikov.

Dodatno k naši lanskoletni resoluciji, ki ostane aktualna, dokler ne bo izveden njen zadnji člen, zahtevamo v imenu najštevilnejše sekcije vsedrjavne organizacije:

1. Da se pristopi k novelizaciji nepopolnega obrtnega zakona, ki je bil izdelan brez sodelovanja mladega stanu diplomiranih tehnikov, radi česar ni zadostno določil njihovega udeleževanja;

a) da se vnesejo v zakon tudi določila za ostale stroke diplomiranih tehnikov, ki so sedaj izostala, posebno pa, da se diplomiranim strojnim tehnikom vrnejo že v prejšnjih obrtnih predpisih določeni delokrogi,

b) da se meja udeleževanja ravna po edino važni in pravični meri kvalifikacije, ki izhaja iz učnih programov strokovnih šol. Diplomirani tehniki ne zagovarjajo v principu delovne zaščite, ker se morejo po svoji kvalifikaciji uveljaviti tudi v svobodni delovni konkurenci, zahtevajo pa, če odmera obstoja, naj obstoja v mejah strokovne izobrazbe;

2. iz proračunov naj izginijo bednostni fondii za mlade in zdrave ljudi, podpora naj ne nadomešča plače, nego naj ostane le podpora; s podporo naj se ne odkupujejo dela strokovnjakov;

3. podvzame naj se energičen ukrep proti večkratnim zaslužkarjem preko eksistenčnega minimuma in naj se ne pušča v nemar škandala, da se na račun propada mladih eksistenc in družin preko mere nasladi oni, ki sam ne uvidi, da mu je preveč;

4. deželi naj se dodeli več tehnikov, ki so ob gospodarskih prilikah naših pokrajin izmed stanov najbolj potrebni;

5. zaščiti naj se naziv tehnik, da se ne bo zlorabil po onih, ki so po izobrazbi od tehnike oddaljeni.

★

»Kaj bo pa postal vaš sin?« vpraša vaški učitelj Dimca.
 »Učitelj bo.«
 »Ali mislite, da bo za to sposoben?«
 »Seveda,« pravi Dimca, »saj ima tako rad počitnice.«

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

registrovana zadr. z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta št. 6

(v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri.

Nove vloge, vsak čas razpoložljive, obrestuje po 3%.

MARIJA NASTRAN

PREVIDENA S TOLAZILI SVETE VERE DANES OB 2. DOPOLNILA JE 77 LET. POGREB BO V TOREK, DNE 5. MARCA OB 10 DOPOLDNE V RADOMLJU IZ HIŠE ZA-LOSTI ŠT. 16.

PROSIMO TIHEGA SOZALJA.

RADOMLJE, DNE 3. MARCA 1935.

IVAN, CIRIL, SINOVA. MINKA POR RAVNIKAR, HČI. — FRANC RAVNIKAR, ZET; MICI IN FRANCKA, SINAH.